

College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Lansingerland
Tobias Asserlaan 1
2662 SB BERGSCHENHOEK

Gemeente Lansingerland
01 Inkomende Post d.d. 11/08/2021

I21.14574

Datum: 10-08-2021

Onderwerp: Aanvraag maatwerk afscherming assimilatiebelichting in de nacht voor Rodenrijs BV /Lubeco gelegen te Tuinweg 2 in Bergschenhoek

Geacht college,

Voor de belichtende glastuinbouwbedrijven die onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit (Abm) vallen bevatten de artikelen 3.56 t/m 3.59 van het Abm de voorschriften voor de afscherming van assimilatiebelichting. In artikel 3.57 lid 2 Abm en in artikel 3.58 lid 2 Abm is de mogelijkheid opgenomen voor bevoegd gezag om, indien het belang van het milieu zich daartegen niet verzet, bij maatwerkvoorschrift een ander percentage vast te stellen dan het percentage in het eerste lid.

Hierbij verzoek ik u om ten behoeve van mijn bedrijf op het perceel Tuinweg 2 bij maatwerkvoorschrift voor de nachtperiode een lager percentage voor de reductie van de lichtuitstraling vast te stellen e.e.a. overeenkomstig de in dit verzoek opgenomen tabel(len) zulks voor een periode tot minimaal 1 mei 2026.

Op mijn bedrijf is assimilatiebelichting aanwezig met een verlichtingssterkte van max 14500 lux. Het te verlenen maatwerk dient daarom gebaseerd te zijn artikel 3.58 lid 2.

Ik teel op mijn bedrijf met een glasoppervlak van ca. 2.3 ha rozen, de rassen Testarossa, Bubblegum en Naranga. Voor de rozenteelt in Nederland is gebruik van assimilatiebelichting essentieel uit een oogpunt van teeltopbrengst, maar belangrijker nog uit een oogpunt van kwaliteit. Kwaliteit is hét onderscheidende kenmerk van de Nederlandse rozenteelt.

In 2013 is voor de meeste rozenbedrijven maatwerk verleend met een looptijd tot 1 mei 2017. Dat maatwerk is destijds verleend o.b.v. de rapportage van Wageningen Universiteit (WUR, rapportnummer GTB-1176, d.d. 2012), waaruit bleek dat door het afschermen van de assimilatiebelichting aanzienlijk meer gewasbeschermingsmiddelen zouden worden gebruikt en de uitstoot van CO2 met 73.600 – 123.600 kg per hectare per jaar zou toenemen. Het is nooit de bedoeling geweest van het ministerie van I&W (destijds I&M) om milieueffecten af te wentelen op een ander milieucompartiment, oftewel het is niet de bedoeling dat milieuwinst in de vorm van minder lichtemissie meer dan teniet wordt gedaan door toenemende milieubelasting ten gevolge van een gestegen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de toename van CO2-emissie. Daarnaast is het nooit de bedoeling geweest van het ministerie van I&W om een bedrijfstak onmogelijk te maken door milieuvoorschriften te stringent aan te scherpen. Om die reden bevatten de artikelen 3.57 en 3.58 Abm ook de mogelijkheid tot maatwerk en is in 2013 van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Bij het verlenen van het maatwerk is door het bevoegd gezag aangegeven dat de rozensector onderzoek moest blijven doen naar de mogelijkheden om op termijn aan de reguliere voorschriften te kunnen voldoen. In de periode 2013 - 2017 zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd met als doel om de lichtuitstraling te beperken. Met de toenmalige stand der techniek was het niet mogelijk om zonder maatwerk op een economisch verantwoorde wijze in Nederland rozen van topkwaliteit te telen. Ondanks het vele onderzoek waren de conclusies uit de eerder genoemde WUR-rapportage nog steeds van toepassing. Dit werd bevestigd door onderzoeks- en adviesbureau Delphy in het rapport "Mogelijkheden voor licht- en maatwerkregels bij de teelt van Roos" d.d. 20 december 2016, waarin wordt gesteld: "Om hinder en negatief milieueffect van lichtuitstraling te beperken, wordt gebruik gemaakt van emissiereducerende scherminstallaties. Het gebruik van scherminstallaties heeft echter een effect op het klimaat in de kas en de gewasgroei en het effect van afscherming van assimilatiebelichting is bij de rozenteelt zowel negatief voor het milieu als negatief voor de teelt.". Op 3 februari 2017 hebben de onderzoekers van het Improvement Centre te Bleiswijk dit toegelicht tijdens een bijeenkomst die was georganiseerd voor beleidsmakers, vergunningverleners en toezichthouders van het ministerie van I&W, gemeenten en omgevingsdiensten.

De noodzaak voor het toepassen van maatwerk was dus nog niet afgenomen. Omdat met het toestaan van meer lichtemissie, wordt voorkomen dat er meer gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en er meer CO₂ wordt geëmitteerd, kon gesteld worden dat het belang van het milieu zich niet verzet tegen het toepassen van maatwerk. Daarbij betreft de grotere lichtemissie slechts het temporiseren van de uitvoering van de afschermvoorschriften (van 1994 tot nu is de lichtemissie al flink afgenomen en voor verdere afname van de lichtemissie wordt meer tijd gegeven), terwijl beperking van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen landelijk een topprioriteit is i.v.m. de KaderRichtlijn Water. De beperking van de CO₂-emissie is landelijk een topprioriteit om klimaatverandering te beperken. Het belang van het milieu op het vlak van ecologie verzet zich eveneens niet tegen het toepassen van maatwerk. Bij het opstellen van bestemmingsplannen om glastuinbouw mogelijk te maken heeft een ecologische afweging plaatsgevonden, waarbij rekening is gehouden met milieueffecten zoals lichtuitstraling.

Omdat in 2016 bleek dat het spectrum van de LED-verlichting ook een bepalende factor is voor de groei en ontwikkeling van het gewas is in 2017 een onderzoek gedaan naar het juiste lichtspectrum voor de rozenteelt. Met dat lichtspectrum (dat eind 2017 bekend zou zijn) was de verwachting dat het onderzoek naar de mogelijkheid van afscherming grote stappen zou maken. Om deze reden is begin 2017 besloten om nogmaals voor de beperkte periode van vier jaar maatwerk aan te vragen. Tijdens deze periode (2017-2021) is het onderzoek naar de mogelijkheden van afscherming van assimilatiebelichting doorgezet. Ook zijn er op diverse bedrijven op basis van de eerste voorlopige resultaten van het onderzoek al investeringen gedaan in uiteenlopende installaties, zoals koeling, extra ventilatie en meerdere schermdoeken. Als bijlage is een rapportage opgenomen van Glastuinbouw Nederland met daarin de resultaten van het onderzoek en de praktijkervaringen van de afgelopen jaren. Deze bevindingen zijn op 21 mei 2021 door de onderzoeker en rozentelers in het Improvement Centre te Bleiswijk toegelicht tijdens een bijeenkomst die was georganiseerd voor gemeenten en omgevingsdiensten (beleidsmakers, vergunningverleners en toezichthouders).

Uit het onderzoek en de praktijkervaringen van de afgelopen jaren blijkt dat het nog steeds niet mogelijk is om rozen van topkwaliteit te telen zonder maatwerk voor de afscherming van de assimilatiebelichting. Tevens blijkt uit het onderzoek en de praktijkervaringen dat de mogelijkheid van afscherming door veel meer factoren wordt bepaald dan in eerste instantie was voorzien. Dit betekent dat ook de komende jaren nog maatwerk nodig is. Doordat het aantal rozentelers de afgelopen jaren is afgenomen, is er in zijn totaliteit voor minder glasoppervlak maatwerk nodig dan de voorgaande periode. Daarnaast hebben ik en mijn collega's op basis van de onderzoeksresultaten de ervaring opgedaan dat het maatwerk soms niet volledig gebruikt hoeft te worden. Het is echter moeilijk te voorspellen wanneer de omstandigheden zich voordoen dat er iets meer dan het maatwerk afgeschermd kan worden.

VERZOEK OM MAATWERK

Op mijn bedrijf teel ik rozen van topkwaliteit. Zoals in het bijgevoegde rapport is aangegeven is de Nederlandse roos van groot belang voor de sierteeltsector en bloemenhandel. De roos is de meest verkochte bloem bij Royal Flora Holland, die haar spilpositie in de bloemenhandel heeft dankzij het brede aanbod. Kwaliteit is een belangrijk aspect bij bloemen. Rozen worden "op naam" geveild, wat betekent dat de koper ziet van welke kwekerij de rozen afkomstig zijn. Zelfs eenmalig een slechtere kwaliteit leveren betekent verminderd vertrouwen in het product van de kweker en maanden lang een lagere prijs totdat het vertrouwen is hersteld. De financiële schade kan al snel oplopen tot tienduizenden euro's per hectare per jaar. Aanhoudende kwaliteitsproblemen betekent in principe het faillissement van het bedrijf.

Aangezien maatwerk bedrijfsspecifiek moet worden toegepast, zal ik hierna eerst ingaan op de technieken die ik op mijn bedrijf toepas incl. de technieken die ik toepas om de lichtemissie zoveel mogelijk te beperken.

Belichtingsintensiteit

In afdeling 1 (ca. 0.5 ha, ras Bubblegum) bedraagt de belichtingsintensiteit ca. 14500 lux.
In afdeling 2 (ca. 0.8 ha, ras Testarossa) bedraagt de belichtingsintensiteit ca. 14500 lux.
In afdeling 3 (ca. 0.5 ha, ras Naranga) bedraagt de belichtingsintensiteit ca. 8000 lux.
In afdeling 4 (ca. 0.5 ha, op dit moment leeg) bedraagt de belichtingsintensiteit ca. 8000 lux.

Schermdichtheid

Het schermdoek dat op mijn bedrijf geïnstalleerd is betreft een verduisteringsdoek geïnstalleerd door Steetec. Het schermpercentage bedraagt 95 %. In de loop van de jaren is dit meer geworden doordat er vervuiling ontstaat in het schermdoek. Omdat de lichtemissie wordt bepaald door de lichtdichtheid van het schermdoek in combinatie met het schermpercentage is het onderstaande verzoek om maatwerk weergegeven in percentage reductie van de lichtemissie.

Overige bedrijfsaspecten

- Meer gebruik van ventilatoren ter verbetering van het kasklimaat
- Binnenkort starten met cursus Het nieuwe telen
- Ras keuze die minder belichtingsintensiteit nodig hebben

Afdeling 1 tm 4

Rekening houdend met aanwezige technieken en toegepaste werkwijze, ziet het benodigde maatwerk er als volgt uit.

Tabel: Mogelijkheid van afscherming bij afdeling 1

>14 °C	1	6	13	13	12	11	9	5	4	2	5
14 °C	0	3	5	6	6	7	4	4	3	1	0
13 °C	1	6	8	7	7	5	6	5	2	2	3
12 °C	1	6	8	9	10	5	6	5	3	2	8
11 °C	2	6	9	9	9	7	10	7	4	5	12
10 °C	2	8	9	12	10	11	10	7	7	6	15
9 °C	3	11	10	12	15	16	12	12	8	7	10
8 °C	2	7	13	15	16	16	14	13	10	8	7
7 °C	3	12	15	19	19	18	13	14	10	6	8
6 °C	3	15	14	18	22	13	13	11	8	5	5
5 °C	2	12	16	20	20	17	15	9	5	3	3
4 °C	2	13	16	23	16	13	9	6	4	2	3
3 °C	2	12	16	24	14	10	8	6	5	3	1
2 °C	2	15	18	20	14	9	7	5	3	2	1
1 °C	2	17	17	19	14	10	6	3	2	1	0
0 °C	3	17	15	13	9	8	5	3	2	0	0
-1 °C	3	13	11	11	7	4	4	3	1	0	0
-2 °C	2	8	8	10	7	4	3	1	1	0	0
-3 °C	2	7	6	6	4	2	1	1	1	0	0
-4 °C	1	6	6	5	4	3	2	1	1	0	0
-5 °C	1	4	4	3	2	1	0	1	0	0	0
<-5 °C	1	9	4	2	1	1	1	1	0	0	0
	0 m/s	1 m/s	2 m/s	3 m/s	4 m/s	5 m/s	6 m/s	7 m/s	8 m/s	9 m/s	>9 m/s

74%	188 uur = 11,0 % van de nacht
50%	0 uur = 0,0 % van de nacht
15%	564 uur = 33,1 % van de nacht
inspanningsverplichting	

ALGEMEEN

De komende jaren zal er binnen het onderzoeksprogramma Kas Als Energiebron van stichting Kennis in je Kas onderzoek plaatsvinden bij praktijkbedrijven die op basis van eerdere onderzoeksresultaten technieken hebben geïnstalleerd om de lichtemissie te verminderen. Omdat het uiteenlopende technieken betreft zal de onderzoeker de ervaringen bundelen en beoordelen of er bepaalde (combinatie van) technieken zijn die het meeste uitzicht bieden op een werkbare vermindering van de lichtemissie.

T.b.v. de handhaving van het maatwerk is het mogelijk om inzage te geven in het gebruik van het schermdoek (percentage sluiting) en klimaatfactoren zoals de geregistreerde buitentemperatuur en windsnelheid, binnentemperatuur en luchtvochtigheid. De omgevingsdienst kan op basis van deze gegevens het gebruik van het maatwerk evalueren (bijvoorbeeld tweejaarlijks samen met de betreffende ondernemers en de onderzoeker van het eerder genoemde project). Na twee evaluatieperioden kan vervolgens bekeken worden welke vorderingen gemaakt zijn, welke technieken het meeste perspectief bieden, hoe die geïmplementeerd kunnen worden en welk maatwerk daarvoor nodig is. Eind 2025 / begin 2026 kan vervolgens op basis van de beschikbare onderzoeksresultaten bepaald worden in hoeverre het maatwerk aangepast kan worden naar de stand van de techniek op dat moment.

Hoogachtend,

Rodenrijs BV / Lubeco

art. 10, tweede lid, sub e Wob

Tuinweg 2

2661 DW BERGSCHENHOEK

College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Lansingerland
Tobias Asserlaan 1
2662 SB BERGSCHENHOEK

Datum: 10-08-2021

Onderwerp: Aanvraag maatwerk afscherming assimilatiebelichting in de donkerteperiode

Geacht college,

Voor de belichtende glastuinbouwbedrijven die onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit vallen bevatten de artikelen 3.56 t/m 3.59 van het Activiteitenbesluit de voorschriften voor de afscherming van assimilatiebelichting. In artikel 3.57 lid 2 en in artikel 3.58 lid 2 is de mogelijkheid opgenomen voor bevoegd gezag om, indien het belang van het milieu zich daartegen niet verzet, bij maatwerkvoorschrift een ander percentage vast te stellen dan het percentage in het eerste lid.

Hierbij verzoek ik u om ten behoeve van mijn bedrijf op het perceel gelegen op Tuinweg 2 bij maatwerkvoorschrift voor de donkerteperiode een lager percentage voor de reductie van de lichtuitstraling vast te stellen, te weten 95% i.p.v. 98%, zulks voor een periode tot minimaal 1 mei 2026.

Ik teel op mijn bedrijf met een glasoppervlak van ca. 2.3 ha rozen van de rassen Testarossa, Bubblegum en Naranga. De belichtingsintensiteit gedurende de donkerteperiode bedraagt max. 14500 lux. Voor de rozenteelt in Nederland is gebruik van assimilatiebelichting essentieel uit oogpunt van aantal stuks, maar belangrijker nog uit oogpunt van kwaliteit en kwaliteit is hét onderscheidende kenmerk van de Nederlandse rozenteelt.

Om de lichtuitstraling van assimilatiebelichting te beperken, wordt gebruik gemaakt van emissiereducerende scherminstallaties. Het gebruik van scherminstallaties heeft echter een effect op het klimaat in de kas en de gewasgroei. Het effect van afscherming van assimilatiebelichting is bij de rozenteelt zowel negatief voor het milieu als negatief voor de teelt. Het negatieve effect voor milieu en teelt geldt zowel voor de voorschriften voor de nacht als de voorschriften voor de donkerteperiode.

Als bijlage is een rapportage opgenomen van Glastuinbouw Nederland met daarin de resultaten van het onderzoek en de praktijkervaringen van de afgelopen jaren. Deze bevindingen zijn op 21 mei 2021 door de onderzoeker en rozentelers in het Improvement Centre te Bleiswijk toegelicht tijdens een bijeenkomst die was georganiseerd voor gemeenten en omgevingsdiensten (beleidsmakers, vergunningverleners en toezichthouders).

Uit het onderzoek en de praktijkervaringen van de afgelopen jaren blijkt dat het nog steeds niet mogelijk is om rozen van topkwaliteit te telen zonder maatwerk voor de afscherming van de assimilatiebelichting. Tevens blijkt uit het onderzoek en de praktijkervaringen dat de mogelijkheid van afscherming door veel meer factoren wordt bepaald dan in eerste instantie was voorzien. Dit betekent dat ook de komende jaren nog maatwerk nodig is. Doordat het aantal rozentelers de afgelopen jaren is afgenomen, is er in zijn totaliteit voor minder glasoppervlak maatwerk nodig dan de voorgaande periode. Daarnaast hebben ik en mijn collega's op basis van de onderzoeksresultaten de ervaring opgedaan dat het maatwerk soms niet volledig gebruikt hoeft te worden. Het is echter moeilijk te voorspellen wanneer de omstandigheden zich voordoen dat er meer dan het maatwerk afgeschermd kan worden

Het maatwerk voor 95% reductie van de lichtuitstraling i.p.v. 98% betekent dat de mogelijkheid om vocht en warmte af te voeren met 150% toeneemt. Dat heeft een significant positief effect op het klimaat in de kas met een lagere ziektedruk (= minder toepassing van gewasbeschermingsmiddelen) en betere kwaliteit rozen tot gevolg. Het verschil tussen 95% en 98% reductie van lichtuitstraling is visueel praktisch niet te constateren, dus ik ga er vanuit dat het belang van het milieu zich niet verzet tegen het toepassen van maatwerk.

Hoogachtend,

Rodenrijs BV / Lubeco

art. 10, tweede lid, sub e Wob

Tuinweg 2

2661 DW BERGSCHENHOEK

10 AUG 2021

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Lansingerland

Tobias Asserlaan 1

2662 SB Bergschenhoek